

Utopioita ja dystopioita

Tunnettuja utopioita kirjallisuudessa

- Platon: *Valtio* (n. 370-360 eaa.)
- Christine de Pisan: *Le Livre de la Cité des Dames* (n. 1405)
- Thomas More: *Utopia* (1516)
- Sir Francis Bacon: *New Atlantis* (1626)
- Margaret Cavendish: *The Blazing World* (1666)
- Sarah Scott: *Millenium Hall* (1762)
- Étienne Cabet: *The Voyage to Icaria* (1842)
- Samuel Butler: *Erewhon* (1872)
- Edward Bellamy: *Looking Backward: 2000–1887* (1888, suom. *Vuonna 2000*, 1902)
- William Morris: *News From Nowhere* (1890, suom. *Ihannemaa*, 1900-1901; *Huomispäivän uutisia*, 2008)
- H. G. Wells: *A Modern Utopia* (1905, suom. *Nykyaikainen Utopia*, 2006)
- Irene Clyde: *Beatrice the Sixteenth* (1909)
- Charlotte Perkins Gilman: *Herland* (1915, suom. *Herland*, 2009)
- Ray Bradbury: *Fahrenheit 451* (1953, suom. 1966, elokuvaversiot vuosilta 1966 ja 2018)
- Aldous Huxley: *Island* (1962, suom. *Saari*, 2013).
- Marge Piercy: *Woman on the Edge of Time* (1976)
- Ursula K. Le Guin: *The Dispossessed: an Ambiguous Utopia* (1974, suom. *Osattomien planeetta*, 1979)
- James P. Hogan: *Voyage from Yesteryear* (1982)
- Iain M. Banks: *The Culture* -sarja (1987-2012, suom. *Kulttuuri*)
- James Howard Kunstler: *World Made by Hand* (2008)
- ks. myös utopiakirjallisuuden viitteistö <https://openpublishing.psu.edu/utopia/>

Tunnettuja utopioita elokuvassa

- *Metropolis* (1927)
- *Things to Come* (1936, suom. *Tulevia aikoja*)
- *Lost Horizon* (1937)
- *Forbidden Planet* (1950)
- *Garden of Eden* (1954, suom. *Eedenin yrttitarha*)
- *2001: A Space Odyssey* (1968, suom. *2001: Avaruusseikkailu*)
- *Logan's Run* (1976)
- *Gandahar* (1987)
- *La belle verte* (1996)
- *Gattaca* (1997)
- *Her* (2013)
- *Tomorrowland* (2015)
- *Black Panther* (2018)

Tunnettuja dystopioita kirjallisuudessa

- Mary Shelley: *The Last Man* (1826)
- Jules Verne: *Paris in the Twentieth Century* (1863)
- H. G. Wells: *The Time Machine* (1895, suom. *Aikakone*, 1917/1979/2000)
- E.M. Forster: "The Machine Stops" (1909)
- Yevgeny Zamyatin: *Мы* (1921, eng. *We*)
- Aldous Huxley: *Brave New World* (1932, suom. *Uusi uljas maailma*, 1944)
- Katharine Burdekin: *Swastika Night* (1937)
- Karin Boye: *Kallocain* (1940)
- George Orwell: *Nineteen Eighty-Four* (1949, suom. *Vuonna 1984*, 1951/1999/2021; elokuvaversio vuodelta 1984)

- Ayn Rand: *Atlas Shrugged* (1957)
- Walter M. Miller Jr.: *A Canticle for Leibowitz* (1959)
- Harry Harrison: *Make Room! Make Room!* (1966)
- Ursula K. Le Guin: *The Lathe of Heaven* (1971)
- Marge Piercy: *Woman on the Edge of Time* (1976)
- Maggie Gee: *The Ice People* (1999)
- Margaret Atwood: *Oryx and Crake* (2003)
- Kazuo Ishiguro: *Never Let Me Go* (2005)
- James Howard Kunstler: *World Made by Hand* (2008)
- Paolo Bacigalupi: *The Windup Girl* (2009)
- Dave Eggers: *The Circle* (2013)
- Nana Kwame Adjei-Brenyah: *Friday Black* (2018)

Tunnettuja dystopioita elokuvassa

- *Metropolis* (1927)
- *Things to Come* (1936, suom. *Tulevia aikoja*)
- *Alphaville* (1965)
- *Planet of the Apes* (1968, suom. *Apinoiden planeetta*)
- *THX 1138* (1971)
- *Silent Running* (1972)
- *Logan's Run* (1976)
- *Soylent Green* (1973, suom. *Maailman vuonna 2022*)
- *Escape From New York* (1981)
- *Blade Runner* (1982)
- *The Running Man* (1987)
- *Gattaca* (1997)
- *Matrix* (1999)
- *Minority Report* (2002)
- *Snowpiercer* (2014)

Tunnetko sinä joitain näistä teoksista? Mitä muita utopioita ja dystopioita tunnet? Millaisia toivottavia tai ei-toivottavia maailmoja niissä on rakennettu?